

ТМ	Г. XXIII	Бр. 1-2	Стр. 137 - 138	Ниш	јануар - јун	1999.
----	----------	---------	----------------	-----	--------------	-------

Промотивна реч
Примљено: 01.03.1999.

Драгољуб Ђорђевић

КАКО ЈЕ МОГУЋА СОЦИОЛОГИЈА КУЛТУРЕ?*

Dame i gospodo, po{ toване kol egi ni ce i kol ege,

Ve-eras promovi { emo vredno soci ol o{ ko { ti vo, stavqeno u kori ce od strane dr Bo` i l ovi }a, na{ eg sugra|ani na, docenta za Soci ol o gi ju kul t ure na ni { koj soci ol o{ koj grupi . Soci ol o gi ja kul t ure, sa i s pravni m podnasl ovom Prol egomena, rezul tat je wegovog dvadesetogodi { - weg bavqewa nasl ovqeno temom i , sem { to mu mo` e sl u` i ti na ~ast, jeste neobori v dokaz sazrevawa, odnosno zrelosti tzv. ni { ke soci ol o{ ke { kol e - ukol i ko se, naravno, o voj uop{ te mo` e govori ti . Od kwi ga "autenti -ni h" soci ol o ga, oni h koji su studi ral i , magi stri ral i i doktori ral i na Studi jskoj grupi za soci ol o gi ju FF u Ni { u, a sada su tamo nstavnici i l i saradni ci , sa Bo` i l ovi }evom monografijom jedi no se da upore| i vati Dragana @uni }a uxbenik Soci ol o gi ja umetnosti , i za{ ao koju godi nu pre. Ho}u kazati , zarad prvi l nog razumevawa, wi hovi h se studija ne bi zasti del e i mnogo razvi jeni je sredi ne, u soci ol o{ kom i kul turnom pogl edu svakako.

No, budu}i recenzentom Bo` i l ovi }eve publikacije, meni nije stavqeno u zadatak da samo hvali m wegovu "rabotu". Daju}i i mpri matur za { tampa we, tj. pozi ti vno potpi suju}i kwi gu jo{ u rukopi su, i zrekao sam svoj vrednosni sud o voj. Dvostruka su mi zadu`ewa ove pri jatne ve-eri : prvo, kudi kamo l ak{ e, da svodno, dakl e, sa` eto i staknem sadr` aj i kqu--nu i deju kwi ge i drugo, ama ba{ te{ ko, da odbrani m, kakav je akademski red, svojeg autora i wegovu, l epo di zajni ranu, kwi gu od kri ti ka neki h krupni jih i l i si tni jih slabosti i oma{ ki ve-era{ wi h pri kazi va-a ({ teta, ovde je jedi no ceweni prof. Mi l an Rankovi }). Ne bi h sebi opros ti o, a da i sam ne spo-i tam Bo` i l ovi }u ne{ to malo, potcrtam ono { to ni je doterao po recenzentovom nal ogu. ([al e radi , ni su vi { e ni recenzenti ono { to su nekad bi l i , autori pogotovo). Zato, po| i mo redom.

U sadr` i nskom del u - pored Sadr` aja, Predgovora i zahval a, Uvo-

* Uvodna re- na promociji kwi ge dr Ni kol e Bo` i l ovi }a Soci ol o gi ja kul t ure ("Narodne novi ne" Ni { , 1998, str. 268), odr` anoj 25. februara 1999, na Uni verzi tetu u Ni { u.

da, Zakcu-ni h razmatrawa, Bi bli ograf i je i Bel e{ ke o autoru - materi ja je i zlo`ena u pet obi mni h pogl avqa: Osnovni kul turolo{ ki pojmovi , Ti povi i posledi ce kul turni h dodira, Razvoj nau-ne mi sl i o kul turi , Kul tura i dru{ tvo i Predmet i metodi soci ol ogi je kul ture: "Ako bog da", kompetentni kri ti ~ari re}i }e svoje u pri kazima po nau-ni m ~asopi - si ma, al i me pi sac jo{ ni je razuveri o za{ to peti deo - Predmet i metodi soci ol ogi je kul ture - ni je prvi , a tre}i - Razvoj nau-ne mi sl i o kul turi - ni je sme{ ten kao drugo pogl avqe; i l i , zbog ~ega, i sti ne radi retko, i spo- ma` e se ci tati ma i z "druge ruke" kada stoje na raspol agawu srpski pre- vodi .

@i ` a Bo` i l ovi }evi h magi stral ni h namera sme{ tena je u Predgo- voru, gde maestral no, kao na dl anu, i zla` e svoj kul turolo{ ki kredo: "Kao { to kul tura ni je (samo) skup raznovrsni h qudski h akt i vnosti , tako ni soci ol ogi ja kul ture ne mo` e bi ti obi ~no saborno mesto ni za posebni h soci ol ogi ja, ve} ona, u odnosu na wi h, i ma ve}i ni vo op{ t ost i pa, prema tome, i { i re teorijske mogu}nosti ." I z ove hi poteze se l ogi ~no mo` e i zvesti i teza po kojoj speci fi ~nost mesta i statusa soci ol ogi je kul ture u si stemu soci ol o{ ki h nauka proi zi l azi pogl avi to i z wenog predmetnog usmerewa (str. 5). Ve}i na onoga { to je nadaqe uradi o na vi sokom ni vou, sve do pogl avqa Predmet i metodi soci ol ogi je kul ture i Zakcu-na raz- matrawa, i ni je ni { ta drugo do provl a~ewe, demonstri rawe i odbrana kreda, jer, ~ak, uz shematski pri kaz koji nudi soci ol o{ koj javnosti , kwi gu svodi kraju konstataci jom da "ni op{ tu soci ol ogi ju kul ture ne treba sma- trati prosti m zbi rom pojedina~ni h di sci pl i na ve} skupom metodol o{ ki konzi stentni h i si stematski ure}eni h znawa u okvi ru { i roke obl asti dru{ tvenog i kul turnog ` i vota (str. 249)".

U "moru" kul turolo{ ki h kwi ga, odnosno kwi ga o kul turi , oni h ko- je se bave pojedini m sektori ma kul ture, Bo` i l ovi }eva }e studi ja zauzi ma- ti zasebno mesto svojom si nteti ~no{ }u i metodol ogijski m utemeqewem. Zapravo, posle ~uvene Soci ol ogi je kul ture i umetnosti Mi l o{ a l i i - }a, mi i nemamo dobro i zvedeno uxbeni ~ko { ti vo za ovu zna~ajnu soci - ol o{ ku granu. U nevel i koj pauzi do Bo` i l ovi }eve monograf i je, dakako, bi lo je dobri h kwi ga, poput oni h Dragana Kokovi }a, al i su one vi { e zbi rke teorijski h rasprava povodom razl i ~i ti h povoda nego l i i zi sti nski nastavni pri ru~ni ci . Ni kol e Bo` i l ovi }a materi jal , pi san razumqi - vi m i dopadqi vi m rukopi som, osl owen na probranu l i teraturu, nosi pe- ~at autorovi h i novaci ja u shvatawu i same soci ol ogi je kul ture, kao ba- zi ~ne soci ol o{ ke di sci pl i ne, i same kul ture kao qudskog atri buta.

Najzad, Bo` i l ovi }eva kwi ga }e si gurno i mati brojnu ~i tal a~ku publi ku, odnosno bi }e nezaobi lazno { ti vo na radnom stol u: studenata i profesora, soci ol oga i fi l ozo{ a kul ture, antropol oga i etnol oga, kul - turni h posl eni ka raznorodnog soja. Jer, ona jest e dopri nos jugosl ovenskoj soci ol ogi ji .